

STANDARDY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Vedoucí: PhDr. Taťána Holasová, CSc., Gymnázium Opatov, Praha 4

Koordinátor za VÚP: Mgr. Magdalena Štaffová, VÚP Praha

Členové: doc. PhDr. Eva Hájková, CSc., PedF UK Praha

PhDr. Zdeněk Košťál, ČŠI

Mgr. Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora

Mgr. Jiřina Šichová, ZŠ Bítovská, Praha 4

Mgr. Jarmila Dvořáková, ZŠ Dřísy

Mgr. Ivana Loukotová, ZŠ Plzeň

Preambule

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

1. Podle zadání zvážil a formuloval pracovní tým očekávané výstupy podle RVP ZV. Vzhledem k tomu, že řada očekávaných výstupů se týká mluveného projevu žáků, popř. předpokládá tvořivé psaní, je jejich elektronické testování problematické.
2. U všech elektronicky testovatelných výstupů jsme podrobně specifikovali, které učivo a dovednosti výstup zahrnuje, a stanovili jsme indikátory úloh pro autory testů. (Jednotlivé výstupy jsou opatřeny přiděleným kódem, indikátory jsou číslovány arabskými číslicemi.)
3. Domníváme se, že pro test z českého jazyka není vhodné požadavky atomizovat do samostatných úloh. Ty totiž budou vyžadovat řadu textů poskytujících nezbytný jazykový materiál pro řešení těchto úloh a rozsah testu neúměrně naroste, což je nevhodné zvláště pro žáky mladšího školního věku (týká se tedy především testu po 5. ročníku).
4. Připojujeme proto i modelové ukázky výchozích textů (ukázku pro test po 5. ročníku a dvě ukázky pro test po 9. ročníku), k nimž se vážou jednotlivé úlohy. **Vzhledem k akcentaci čtenářské gramotnosti je velmi žádoucí jasně definovat, co to je přiměřeně náročný text, zejména jeho náročnost a přiměřenost vzhledem k věku žáků, i z hlediska výběru typu textu. K tomuto zásadnímu tématu očekáváme diskusi od pedagogické veřejnosti.**

1. STUPEŇ (výstupy z 5. ročníku)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-12 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Indikátor	<p>ČJL-5-1-12.1 Žák umí dát textové ukázce vhodný nadpis</p> <p>ČJL-5-1-12.2 Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost – nepravdivost tvrzení</p> <p>ČJL-5-1-12.3 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá nebo nevyplývá z textu</p> <p>ČJL-5-1-12.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p>
Příkladové úlohy	<p>Antarktida a Arktida jsou dva nejdrsnější biotopy na Zemi. Ledovou vodu, teploty hluboko pod bodem mrazu a střídání polární noci a dne většina rostlin a živočichů nesnese. Navzdory krutým podmínkám žijí v Arktidě, což je vlastně zamrzlý oceán, po celý rok lidé a různí živočichové. Antarktida je však samostatný světadíl. Je pátý největší na Zemi a najdeme tu nejrozsáhlejší poušť na světě, neaktivnější lávové jezero, vanou tu nejsilnější větry a byla tu zaznamenána nejnižší teplota. Nikdo tu nežije trvale, i voda je pro většinu ryb příliš studená. Přesto jsou antarktické vody překvapivě plné života, především díky každoročnímu stoupání spodních vod k hladině, jež přináší ze dna dostatek živin.</p> <p>Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce: (D)</p> <p>(A) Vládce Arktidy (B) Naše oceány (C) Máte rádi zimu? (D) Polární oblasti</p> <p>Které z následujících tvrzení je pravdivé? Vycházej z uvedeného textu! (B)</p> <p>(A) Arktida je pátý největší světadíl. (B) Většina živočichů nesnáší extrémně nízké teploty hluboko pod bodem mrazu. (C) Střídání polární noci a dne lidé rádi pozorují . (D) Mnoho druhů ryb dobře snáší nízké teploty vody.</p> <p>Která z následujících informací vyplývá z uvedeného textu? (C)</p> <p>(A) Jeden z největších žraloků, žralok grónský, žije v Arktidě. (B) Nejnižší zaznamenaná teplota na světě je -89°C. (C) V ledových vodách Antarktidy žije řada různých živočichů. (D) Původními obyvateli Arktidy jsou Inuité.</p> <p>Kde se nachází nejrozsáhlejší poušť na světě?</p> <p>_____</p>
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Encyklopedie školáka Život v oceánech, Slovart Praha 2000. Úloha testuje čtení s porozuměním, žák uplatní kritické myšlení a čtenářskou zkušenost. Řešení vyžaduje logicko-myšlenkové operace: pozorování, analýzu, zobecnění.

	<p>Rozsah výchozího textu k úloze by neměl přesáhnout 700 znaků (tj. 100 slov). Zdůrazňujeme, že počet takto zadaných úloh je limitován časem daným pro test. Z tohoto důvodu (viz text Preamble) doporučujeme méně úloh, zato takových, jež budou komplexně zkoumat žákovy vědomosti a dovednosti (viz úloha v závěru výstupů z 5. ročníku)</p>
--	--

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-09 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	ČJL-5-2-09.1. Žák rozlišuje význam slov podle hierarchických vztahů ve slovní zásobě, rozlišuje slova významem protikladná, slova významem stejná, slova citově zabarvená, slova vícevýznamová, slova spisovná a nespisovná
Příkladové úlohy	<p>1. Která z následujících možností obsahuje dvojici slov stejného nebo podobného významu? (C)</p> <p>(A) šťastný – nešťastný (B) milý – nesoustředěný (C) skromný – nenáročný (D) líný – nešikovný</p> <p>2. Která z následujících vět obsahuje slovo vícevýznamové? (D)</p> <p>(A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá. (D) Našel jsem v kapse korunu.</p> <p>Které z následujících vět obsahuje pouze spisovná slova? (D)</p> <p>(A) Míčuda mi spadl za plot k sousedům. (B) To je fakt hustý! (C) Adéla ode mě pořád vopisuje! (D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny</p>
Poznámky k úloze	Úloha prověří kromě dovednosti žáka pracovat se slovním významem i čtení s porozuměním (pochopení instrukce), může mít pozitivní dopad na rozšiřování slovní zásoby dítěte. Žák pozoruje, analyzuje, komparuje a interpretuje jazykový materiál. Práce se slovním významem je nezbytnou průpravou pro vytváření komunikační kompetence.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-07 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
Indikátor	2. Žák přiřadí vhodný nadpis k nabídnutému textu/jeho charakteristice.
Příkladové úlohy	<p>Který nadpis patří ke kterému textu?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O rychlonohém vraníkovi. A) Novinová zpráva o výsledcích závodů koní. 2. Ze světa klusáků. B) Článek v časopise o lidech se zdravotním postižením. 3. Kůň pomáhá léčit. C) Výklad v encyklopedii koní. 4. Také máte svého koníčka? D) Pohádka. 5. Český teplokrevník. E) Reportáž z výstavy modelových železnic.
Poznámky k úloze	Úloha testuje čtení s porozuměním, čtenářskou zkušenost, dovednost kriticky posoudit text.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	<p>ČJL-5-1-12 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV)</p> <p>ČJL-5-1-13 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV)</p> <p>ČJL-5-2-09 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV)</p> <p>ČJL-5-2-10 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV)</p> <p>ČJL-5-2-11 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV)</p> <p>ČJL-5-2-13 Vyhledá základní skladební dvojici (JV)</p> <p>ČJL-5-2-14 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí</p> <p>ČJL-5-2-15 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV)</p> <p>ČJL-5-2-16 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV)</p> <p>ČJL-5-3-07 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)</p>
Indikátor	<p>Žák vybere z nabídky nejvhodnější nadpis k zadané ukázce.</p> <p>Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>ne</u>podstatné pro smysl / vyznění / funkci textu.</p> <p>Žák v textu najde větu, která obsahuje slovo mnohovýznamové, nespisovné apod.</p> <p>Žák vybere z nabídky pouze slova s předponou i příponovou částí</p> <p>Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje určený slovní druh.</p> <p>Žák určí, které/která z nabízených slov je/jsou podmětem dané věty.</p> <p>Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci.</p> <p>Žák vhodně spojí věty v souvětí (pomocí vhodného spojovacího výrazu).</p> <p>Žák doplní správně i,í/y,ý v uvedených případech.</p> <p>Žák rozhodne, z kterého druhu/žánru je úryvek – řešení v nabídce.</p>
Příkladová úloha	<p>Výchozí text: Poznáte mě?</p> <p>➤ Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani směhlých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani draví obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útekem. 13. Až se míhne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě?</p>

	<p>Úlohy k textu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Napiš, o které zvíře se jedná. (ČJL-5-1-12; veverka) 2. Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. (ČJL-5-1-13; 4) 3. Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti. Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – žije v lese. (ČJL-5-1-13) 4. Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové (ČJL-5-2-09; koruna) 5. Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou (ČJL-5-2-10; nebojím) 6. Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. (ČJL-5-2-11; není) 7. Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. (ČJL-5-2-13; já) 8. Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. (ČJL-5-2-14; 10) 9. Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? (ČJL-5-2-15; protože) 10. Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (ČJL-5-1-12): A) Náš les B) Mé oblíbené zvířátko C) Hádanka D) Z ptačí říše 11. Výchozí text je úryvek z (ČJL-5-3-07) A) pohádky B) encyklopedie C) populárně naučné knížky pro děti D) pověsti 12. Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně (ČJL-5-2-16): A) Na visokém komíně stály dva čapi. B) Pravý včelí med se plní do sklenic. C) Dívky vyrobily věnečky z pampelišek. D) V síchravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

2. STUPEŇ (výstupy z 9. ročníku)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Indikátor	<p>ČJL-9-1-08.1 Žák si řádně přečte text a porozumí zadání</p> <p>ČJL-9-1-08.2 Žák z odborného textu vypíše 2 termíny spojené s danou tematikou</p> <p>ČJL-9-1-08.3 Žák z možností vybere pravdivé tvrzení</p>
Příkladové úlohy	<p>Co vlastně pijí ryby?</p> <p>Tekutiny potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. Proč? Příčinou je tzv. osmotický zákon. Princip je následující: Tělesné tekutiny ryb žijících ve slané vodě obsahují mnohem méně soli než mořská voda, která je obklopuje. Z tohoto důvodu je kůži těchto ryb neustále vylučováno určité množství tekutiny. Toto množství musí ryby pitím neustále doplňovat.</p> <p style="text-align: right;">Podle časopisu Claudia č.28 z 11.7.2006</p> <p>Která z následujících možností obsahuje dva víceslovné odborné názvy z výchozího textu?</p> <p>(A) tekutiny, slaná voda (B) tělesné tekutiny, kůže ryb (C) hardware, software (D) osmotický zákon, tělesné tekutiny</p> <p>Řešení: (D)</p> <p>Která z následujících vět nejvíce vystihuje hlavní myšlenku výchozího textu?</p> <p>(A) Ryby vůbec nemusí pít. (B) Všechny ryby si doplňují množství soli v těle. (C) Pít potřebují pouze ryby žijící ve slané vodě. (D) Na otázku v názvu textu se nedá odpovědět.</p> <p>Řešení: (C)</p>
Poznámky k úloze	První z indikátorů zkoumá, zda si žák řádně přečte text a porozumí zadání (indikátor je vlastně skrytý), dále zda žák z odborného textu vybere odborné názvy /termíny, navíc dle zadání víceslovné. Třetí indikátor se zaměřuje na porozumění textu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Jazyková výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Indikátor	<p>ČJL-9-2-08.1 Žák vyhledá v textu nespisovné výrazy.</p> <p>ČJL-9-2-08.2 Žák nahradí nespisovné výrazy jejich spisovným synonymem.</p> <p>ČJL-9-2-08.3 Žák zdůvodní, proč autor literárního textu využil zvolené jazykové prostředky.</p>
Příkladová úloha	<p>Zdrhám do Prahy na letiště. No, zdrhám, spíš jdu škarpou, trošičku obestřen mráкотným mrakem, protože piju. Poslední dobou jsme se studenty tereziánského Koménia pili dost. Takže teď jdu podél silnice, často se ploužím příkopem, protože nechci, aby mě viděli policajti z hlídkového vozu. Nechci, aby mě chytili, nechci, aby se mě ptali na požár v Terezíně</p> <p style="text-align: right;">Jáchym Topol: Chladnou zemí</p> <p>1. V textu označ kliknutím myši nespisovné výrazy.</p> <p>2. Napiš spisovné synonymum, jímž lze nahradit slovo „zdrhám“. <input type="text"/></p> <p>3. Napiš, jakého účinku na čtenáře dosahuje autor užíváním nespisovných výrazů.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
Poznámky k úloze	První z indikátorů zkoumá, zda si žák řádně přečte text, porozumí zadání a zda z odborného textu vybere odborné názvy/termíny, navíc dle zadání víceslovné. Druhý indikátor zkoumá rozsah slovní zásoby žáka a jeho schopnost rozlišení spisovných slov a nespisovných výrazů, třetí indikátor se zaměřuje na porozumění literárnímu textu.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
Indikátor	<p>ČJL-9-3-08.1 Stanoví téma literárního textu.</p> <p>ČJL-9-3-08.2 Vybere pasáž z textu, která nejvýrazněji podporuje závěr o tom, co text explicitně uvádí, nebo co lze z textu vyvozovat.</p> <p>ČJL-9-3-08.3 Porovná dva texty zpracovávající stejné téma a ukáže, jak struktura každého z textů ovlivňuje jejich sdělení a účinek.</p> <p>ČJL-9-3-08.4 Porovná přečtené literární s jeho filmovým zpracováním a zhodnotí věrnost filmu předloze.</p> <p>ČJL-9-3-08.5 Porovná přečtené literární s jeho filmovým zpracováním a na příkladech vysvětlí využití specifických výrazových prostředků literárního a filmového díla.</p>
Ilustrativní úloha	<p><u>Puberta</u></p> <p>Nimrám se v sobě jak v rybě plné kostí Pukám zlostí když se mě ptají Co to je? NIC! Když noc mi oči sněhem přikryje Dusí mě slzy pod polštářem Jsem zmijí žábou pavoukem a lhářem</p> <p>To mi je</p> <p style="text-align: right;">Jan Kašpar – Tulikráska</p> <p><u>Já nějak nevím</u></p> <p>Bolí mě asi zub, ne, zub to není. Bolí mě vzduch, vzduch přece nebolí. Bolí mě, bolí cokoli chcete. Koukejte, jděte A nechte mě, jó-</p> <p style="text-align: right;">Milena Lukešová – Nahej v trní</p> <p>Porovnej obě básně a rozhodni, který výrok nejlépe vystihuje hlavní myšlenku obou básní:</p> <p>(A) Hrdiny básnických textů něco bolí. (B) Obě básně mluví o problémech a pocitech dospívajícího člověka. (C) V básních se mluví o špatných vlastnostech obou hrdinů. (D) Básně jsou naprosto odlišné, nemají společnou hlavní myšlenku.</p>

Poznámka:	Většina těchto indikátorů není testovatelná prostřednictvím testu s uzavřenými nebo krátkými otevřenými otázkami. Úloha ověřuje pouze indikátor ČJL-9-3-08.1.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	9.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Indikátor	<p>ČJL-9-1-08.1 Označí část textu, která nejvýrazněji podporuje určité tvrzení.</p> <p>ČJL-9-1-08.2 Vybere hlavní myšlenku textu a ukáže, jak ji autor textu dokládá argumenty nebo ilustruje detaily.</p> <p>ČJL-9-1-08.3 Určí vztah mezi různými argumenty nebo příklady uváděnými v textu.</p> <p>ČJL-9-1-08.4 Stanoví význam slov odpovídajících tématickým celkům zahrnutým do jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP ZV.</p> <p>ČJL-9-1-08.5 Rozpozná autorovo stanovisko nebo komunikační záměr.</p> <p>ČJL-9-1-08.6 Porovná dva texty vztahující se ke stejnému tématu, určí shody a rozdíly.</p>
Příkladové úlohy	<p>I na sjezdovkách platí stanovená pravidla</p> <p>Pokud jezdíte rádi na hory a patříte k příznivcům sjezdového lyžování a snowboardingu, měli byste vědět, že na sjezdovkách podobně jako například v silničním provozu platí určitá pravidla, která by měl znát každý lyžař. Vyhlásila je Mezinárodní lyžařská federace, a i když by jejich dodržování mělo být na sjezdovkách závazné, realita je dosud bohužel jiná. Podle zahraničních průzkumu nemá část lyžařů a snowboardistů ani ponětí o tom, že nějaká „pravidla provozu“ na sjezdovkách vůbec existují. Přes padesát procent dotázaných se například domnívá, že v případě nehody na svahu nemají žádnou povinnost zastavit, natož jako případní aktéři, svědci či poškození prokázat svou totožnost. Přitom tato povinnost vyplývá i z běžných zákonů. Dvanáct procent všech nehod na sjezdovkách je způsobeno srážkami. Není divu – nejméně patnáct procent lyžařů si myslí, že na lyžích platí stejně jako na silnici přednost zprava! Lze předpokládat, že obdobně by průzkum dopadl i mezi českými sportovci – tomu ostatně odpovídá každoročně rostoucí počet zraněných. Ve vlastním zájmu by se měl proto každý s bezpečnostními pravidly seznámit.</p> <p>Deset základních pravidel lyžařského provozu schválených Mezinárodní lyžařskou federací:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. OHLEDUPLNOST K JINÝM – Každý lyžař se musí chovat tak, aby neohrozil jinou osobu a nezpůsobil škodu. 2. PŘIMĚŘENÁ RYCHLOST – Každý lyžař musí dodržovat rychlost a jet v souladu se svými schopnostmi, podmínkami a počasím. 3. VOLBA SMĚRU – Má-li lyžař možnost vybrat si směr jízdy, musí jet tak, aby se vyhnul nebezpečí srážky s lyžařem, pohybujícím se na svahu pod ním. 4. PŘEDJÍŽDĚNÍ – Předjíždět se může zleva i zprava, ale vždy s takovým odstupem, aby bylo možno zareagovat na pohyb předjížděného lyžaře. 5. PŘEJÍŽDĚNÍ SVAHU A KŘÍŽENÍ CESTY – Lyžař vjíždějící na sjezdovku nebo ji přejíždějící musí dávat pozor a sledovat vše nad a pod sebou, aby tak mohl učinit bez nebezpečí jak pro svou osobu, tak pro jiné. Stejně tak je třeba se chovat při každém zastavení. 6. ZASTAVENÍ – Lyžař nesmí zastavovat, není-li to nevyhnutelně nutné, uprostřed sjezdovky, na přejezdech a na místech bránících v dobré viditelnosti. V případě pádu se musí lyžař na sjezdovce co nejrychleji zvednout. Zastavit může poté na okraji sjezdovky. 7. STOUPÁNÍ – Lyžař stoupající po trati musí postupovat pouze po kraji

sjezdovky a v místě se zhoršenou viditelností musí k tomuto kraji ještě více ustoupit. Totéž platí v případě, schází-li lyžař po sjezdovce pěšky.

8. RESPEKTOVÁNÍ SIGNALIZACE – Všichni lyžaři musí na sjezdovkách respektovat jejich označení a signalizaci.
9. V PŘÍPADĚ NEHODY – Každý je povinen v případě nehody poskytnout pomoc.
10. IDENTIFIKACE – Každý účastník, či svědek nehody je povinen poskytnout údaje o své osobě.

Zdroj: www.mvcr.cz

Úkoly k textu:

1. Autor uvádí, že z platných zákonů vyplývá povinnost lyžaře při nehodě prokázat svou totožnost. Které z pravidel Mezinárodní lyžařské federace má stejný význam? Doplň jeho číslo do následujícího rámečku.

2. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- a) Průzkum mezi českými lyžaři ukázal jejich neznalost pravidel pohybu na sjezdovce.
- b) Pravidla Mezinárodní lyžařské federace jsou pro lyžaře závazná.
- c) Na sjezdovce má přednost lyžař, který přijíždí zprava.
- d) I svědek nehody na sjezdovce má povinnost prokázat v případě potřeby svou totožnost.

3. Vyjádři stručně, co je hlavním záměrem autora článku.

Poznámky k úloze